

בסיעתא דשמיא
הַחֲגֹר וְהַסּוּמָא בַּפְּרִדָּס
סיפור מרתק על רבי ואנטונינוס
מתוך תלמוד בבלי, מסכת סנהדרין (דף צ"א)

שאלה של חכמה

יום אחד, השליט אנטונינוס
הגיע לבקר את חברו, רבי
יהודה הנשיא.

הם אהבו לדבר על גדלת השם
ועל סודות העולם.

אנטונינוס שאל את רבי שאלה
קשה מאוד:

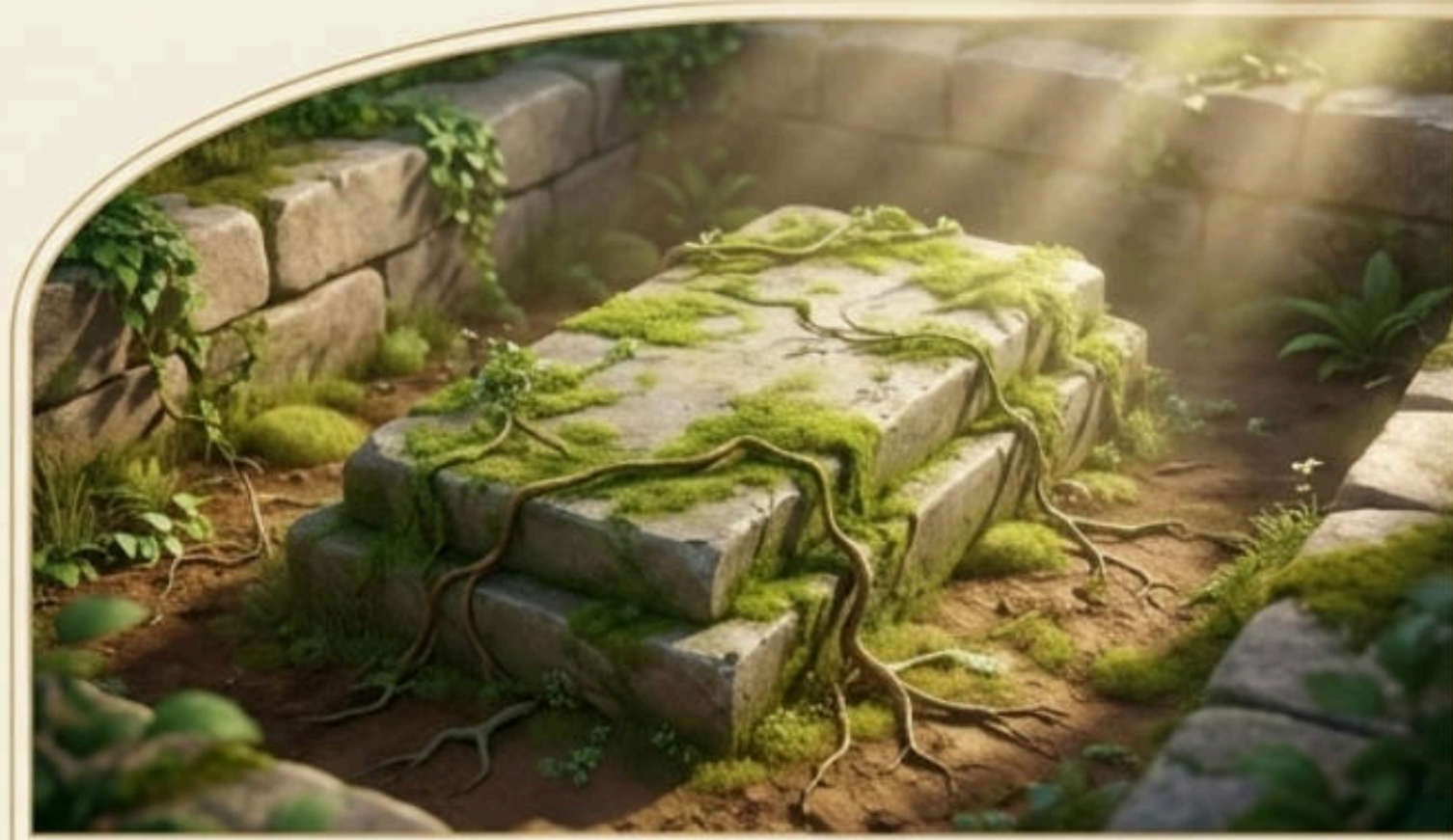
"רבי, האם גוף ונשמה יכולים
לפטר עצמם מן הדין?"

הַתְּרוּץ שֶׁל הַגּוֹף וְהַנְּשָׁמָה

הַסִּבִּיר אֲנִיטוֹנִינוֹס אֵיךְ יִתְחַמְּקוּ מִהַמְּשָׁפֵט לְעֵתִיד לָבוֹא:

הַנְּשָׁמָה תֹּאמַר: "הַגּוֹף חָטָא! מִיּוֹם שֶׁפָּרַשְׁתִּי מִמֶּנּוּ אֲנִי פוֹרַחַת בְּאֵוִיר כְּצִפּוֹר."

הַגּוֹף יֹאמַר: "הַנְּשָׁמָה חָטָאָה! מִיּוֹם שֶׁפָּרַשָׁה מִמֶּנִּי אֲנִי מוֹטֵל כְּאֶבֶן דּוֹמָם בְּקֶבֶר."

אֵיךְ אֶפְשָׁר לְשַׁפֵּט אוֹתָם עַל הַחֲטָאִים?

מֶנֶשׁ לְמֶלֶךְ בֶּשָׂר וָדָם

חֵיף רַבִּי יְהוּדָה, הַבֵּיט לַנְּשִׁמִּים בְּאַהֲבַת הַנֶּשֶׁם, וְעֲנֵה: "אֶמְשַׁל לְךָ מֶנֶשׁ, לָמָּה
הַדָּבָר דּוֹמָה? לְמֶלֶךְ גָּדוֹל שֶׁהָיָה לוֹ פֶּרֶדֶס נָאָה וּמִיָּחָד. בַּפֶּרֶדֶס הָיוּ פִּירוֹת
פִּירוֹת בְּכוֹרוֹת נָאִים, שֶׁהַמֶּלֶךְ אָהֵב מְאֹד."

הַשׁוֹמְרִים שֶׁבַחַר הַמֶּלֶךְ

הַמֶּלֶךְ חָפֵשׁ שׁוֹמְרִים שְׁלֹא יוֹכְלוּ לְגַנֹּב
מִהַפְרוֹת. הוּא הוֹשִׁיב בַּפְּרִדִּס שְׁנֵי
שׁוֹמְרִים:

1. אֶחָד חֲגִיר: נֹכַח רַגְלִים שְׁלֹא יָכוֹל
לָלֶכֶת כָּלָל.

2. וְאֶחָד סוּמָא: עֵיר שְׂאִינוּ יָכוֹל
לִרְאוֹת כָּלָל.

"עֲכָשׁוּ, חָשַׁב הַמֶּלֶךְ, "הַפְּרוֹת שְׁלִי בְטוֹחִים,
כִּי אִם אֶחָד מֵהֶם לֹא יָכוֹל לְהִגִּיעַ לַעֵץ
בְּעֶצְמוֹ."

תְּכַנִּית הַפְּעוּלָה

יום אחד, הבית החגור (שָׂרָאָה
היטב) על עצי הפרי. היצר הרע
פתה אותו, והוא אמר לסומא:
"בכורות נאות אני רואה בפרדס!
בוא והרכיבני על גבך, ונביא את
הפרות כדי לאכול אותם!"

נְשִׂתוּף פְּעוּלָה מִנְשָׁלָם

הַחִיגָר הַצִּיעַ לְסוּמָא רַעִיוֹן פְּשׁוּט:
הַחִגָר: יִהְיֶה לְעֵינַיִם וַיְדַרֶּיךָ אֶת הַדֶּרֶךְ אֶל הָעֵץ.
הַסּוּמָא: יִהְיֶה לְרַגְלַיִם וַיִּשָּׂא אֶת מִנְשָׁקְלוֹ שֶׁל חֲבֵירוֹ.
בְּיַחַד, הֵם יֵצְרוּ גּוּף אֶחָד שְׁלֵם שֶׁיִּכּוֹל גַּם לִרְאוֹת וְגַם לִלְכֹּת!

הַחֲטָא בַּפֶּרֶדִּים

כָּךְ בְּדִיוֹק עָשׂוּ. רָכַב הַחֲגִיר עַל גִּבֵּי
הַסּוּמָא, הֵם קָטְפוּ אֶת הַפְּרוֹת שֶׁל
הַמֶּלֶךְ, וְאָכְלוּ אוֹתָם יַחַד מִבְּלִי רְשׁוֹת.
הֵם שָׁכְחוּ שֶׁהַמֶּלֶךְ רוֹאֶה הַכֹּל, גַּם
כְּשֶׁהוּא כְּבִיכּוֹל רָחוֹק!

הַמֶּלֶךְ חוֹזֵר לַפְּרָדִים

לְיָמִים, בָּא בַעַל הַפְּרָדִים (הַמֶּלֶךְ) לְבַקֵּר בְּמוֹמְלַכְתּוֹ. הוּא הִבִּיט בְּעֵצִים
וְרָאָה מִיד שֶׁהַפְּרוֹת חֲסִירִים. שָׁאַל הַמֶּלֶךְ אֶת הַשּׁוֹמְרִים
בְּזֵים בְּקוֹל רוּעִם: "בְּכוֹרוֹת נָאוֹת שֶׁהָיוּ כָּאֵן – הֵיכֵן הֵן?"

הַתְּרוּצִים הַמְּתַחַכְמִים

הַשּׁוֹמְרִים חָשְׁבוּ שֶׁיִּצְלִיחוּ לַרְמוֹת אֶת הַמֶּלֶךְ עִם תְּרוּצִים:

הֵם הָיוּ בְּטוֹחִים שֶׁהֵם פְּטוּרִים מֵעֲנֹשׁ.

הַמֶּשֶׁפֶּט שֶׁל הַמֶּלֶךְ

מָה עָשָׂה הַמֶּלֶךְ הַחֲכָם?
הוא לא הִתְבַּלְּבַל כָּלֹל!
הוא צִוָּה לְהִרְכִּיב אֶת הַחֲגִיר עַל
גִּבִּי הַסּוּמָא, בְּדִיוֹק כְּפִי שְׁעָשׂו
שְׁעָשׂו כְּשֶׁגִּוְנָבו.
אָמַר הַמֶּלֶךְ: "בְּנִפְרָד לֹא יִכּוּלְתֶּם,
אֲךָ יַחַד הֵייתֶם כְּמוֹ אִישׁ אֶחָד!"
וְדֹן אוֹתָם כְּאֶחָד עַל הַמַּעֲשֵׂה
שִׁלָּהֶם.

איך הפך של מתאים למציאות?

מה התפקיד שלו?	במשל (הסיפור בפרדס)	במשל (המציאות שלנו)
יכול לפעל ולזוז בעולם – אך צריך הדרך מה לעשות.	השומר הסומא (העיור) 	הגוף שלנו
מבינה, רואה ורוצה – אך חיבת את הגוף כדי לעשות מעשים.	השומר החיגר 	הנשמה שלנו

מִשְׁפֹּט הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא

סִיִּים רַבִּי יְהוּדָה אֶת הַסִּיפּוֹר
וְאָמַר לְאַנְטוֹנִינוֹס:
"אַף הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה
בְּדִיוק כֶּךָ לְעֵתִיד לָבוֹא!
הֵשֵׁם הוּא בֶּעַל הַפְּרִדָּם.
כְּשֶׁמִּגִּיעַ זְמַן הַמִּשְׁפָּט, מָה
הוּא עוֹשֶׂה?
הוּא מְבִיא אֶת הַנִּשְׁמָה
וְזוֹרְקָה בְּתוֹךְ הַגּוֹף, וְדָן אוֹתָם
כְּאֶחָד לְפָנָי כִּסֵּא הַכְּבוֹד"

יַחַד קִיבְּלוּ, יַחַד יִשְׁפְּטוּ

הדבר כתוב במפורש בספר תהילים (ג, ד):

"יִקְרָא אֶל הַשָּׁמַיִם מֵעַל, וְאֶל הָאָרֶץ לְדִין עַמּוֹ."

- יִקְרָא אֶל הַשָּׁמַיִם – זו הנשמה (שהגיעה מהשמים הרוחניים).
- וְאֶל הָאָרֶץ – זה הגוף (שנברא מעפר הארץ).

יַחַד לַעֲבוֹדַת הַשֵּׁם בְּאַהֲבָה!

יְלָדִים צְדִיקִים, הַסִּיפּוֹר הַזֶּה מְלַמֵּד אוֹתָנוּ שְׂאֲנַחֲנוּ אַחֲרָאִים לְכָל מַעֲשֵׂה שְׁלָנוּ.
הַגּוֹף שְׁלָנוּ (הַיָּדִים, הַרְגָלִים, הַפֶּה) וְהַנֶּשְׁמָה שְׁלָנוּ (הַמַּחְשְׁבוֹת, הָאֵהָבָה, וְהַרְצוֹן
הַטּוֹב) הֵם צוּוֹת נִפְלָא שֶׁהַשֵּׁם בָּרָא לָנוּ! בּוֹאוּ נִשְׁתַּמֵּשׁ בַּגּוֹף וּבַנֶּשְׁמָה יַחַד, כְּדִי
לַעֲשׂוֹת מַצּוּוֹת, לְלַמֵּד תּוֹרָה, וּלְשַׂמֵּחַ אֶת אָבִינוּ שֶׁבַשְׁמַיִם!